

Előfizetési díj:

Vidékre, postán:
vagyhelyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.
Félévre . . . 3 " —
Egész évre . . . 5 " —
Megjelenik e lap hetenként
egyszer, Vasárnap.Előfizetési pénzek el-
fogadtatnak Gallia Fülöp
könyvkereskedésében Kec-
keméten.

KECSKEMÉTI LAPOK.

Ismeretterjesztő hetilap.

Hirdetési díjak:

5 hasábos petit sor, egyszeri
hirdetésnél 5 kr.; — többszöri
vagy terjedelmes hirdetések-
nél árleengedés adatik.A nyilttérben való közle-
mény 3 hasábos soráért 10 kr.
számítottatik.Hirdetések elfogadtatnak Gal-
lia Fülöp könyvkereskedésében
Kecskeméten. — Hirdetések azon-
kívül fölvetetnek még M. Z. és
hirdetési irodájában. (Pest, Király-
útra 80. sz.)

Visszapillantás.

Ha a történelemben csak a legújabb kor kezdetéig visszalapozunk, azonnal tapasztaljuk, miszerint még azon időkben évtizedek, sőt évszázadok szükségeltettek arra, hogy a nemzetek életében korszakot képező események a kitörésre megérjenek, és ismét évek voltak szükségesek, hogy a medréből kirohanó ár rendes helyére visszatérjen és útját a természetsabta irányban kövesse. Nem úgy van ez a mi korunkban; most nemzeteket látunk feltűnni és ismét eltűnni a láthatárról oly gyorsasággal, miként ezt egyébként csak a hulló csillagoknál szoktuk tapasztalni. Most néhány hónap vagy néhány rövid hét elég arra, hogy egész nézeteket gyászba borító vagy a hatalom legmagasabb polczára emelő események kifejlődjenek és végzetüket ériék. De természetesen amennyivel rövidebb idő alatt s amennyivel gyorsabban fejlődnek az események, ugyanannyival hevesebbnek s ugyanannyival rohamosabbnak kell lenni az eseményekkel összefüggő körülményeknek is.

Ne csodálkozzunk hát tisztelt olvasó közönség, ha Kecskemét polgárságának életében is oly vadrohammal tört elő az áramlat, hogy még a leghiggadtabb gondolkozású férfiakat is magával sodorta s ne iparkodjunk a hibát, melyet magunk követünk el, minden áron más nyakába háritani, hanem kebelre tett kézzel mondjuk el a peccavi pater-t és iparkodjunk mindannyian oda működni, hogy a város békés polgárainak minden kigondolható módon felizgatott kedély-állapotát visszatereljük a rendes mederbe, és ne akarjuk a legközelebb lezajlott napokat Kecskemét évkönyvébe bírnókronika gyanánt beírni, még akkor sem, ha tisztán meg vagyunk győződve, hogy sok olyasmi történt, a mi elmaradhatott volna, mert a legközelebb lezajlott események, melyek polgártársaink életében jelentékeny korszakot képeznek, nem egyszerű versengés, nem léha vitatkozás szüleményei, hanem az élethalál harcának, a lét vagy nem lét fölötti végküzdelemnek kifolyásai voltak.

Uraim! itt nem csupán az forgott kérdésben, ki legyen a követ, hanem inkább és egyedül az, hogy melyik elv győzzön, és az, hogy engedjük-e városunkra a szégyenfoltot rászáradni, vagy rajta még tovább is terjedni, melyet arra a legközelebbi tisztújítás reá erőszakolt, engedjük-e kioltatni polgártársaink kebeléből a Deákpárt egyedül tiszta elveit akkor, midőn az ország túlnyomólag nagyobb és értelmesebb része minden erejét megfeszíti, hogy az elvet, melyet egyedül hisz üdvösnek, kétségtelen

diadalra juttathassa? — Nem, tisztelt polgártársak, ezt engednünk a haza iránti bűn lett volna, s hogy a harc oly heves és oly elkéseredett volt, annak a Deákpárt csak annyiban oka, amennyiben elég bátor volt a lábaihoz dobott keztyűt felvenni, és elég szívós kitartású a kardmarkolatot kezéből előbb ki nem bocsájtani, míg vagy egy lábíg el nem vérzik, vagy becstületes diadalra nem jut, s hogy a gondviselés az igaz ügyet letiporni és a harc hőseit legyőzni nem engedte, azt csak azon körülménynek köszönhetjük, hogy mind egy lábíg megtettük kötelességünket.

Hogy mi deákpártiak mindig csak védő helyzetben voltunk és csak a támadók lándzsái elé tartottunk áttörhetlen paizst, azt Isten, ember előtt nyílt arczezal és tiszta lélekkel elmondhatjuk, s megvagyunk győződve, hogy e tekintetben legelkeseredettebb elleneink is mellettünk szólnak, valahányszor önmagukba szállva, igazságosan ítélnék, mert, (nem akarok szemrehányást tenni, és legtávolabbról sem szándékom a már hegedésnek indult sebeket újra feltépni), ha visszapillantunk a lezajlott eseményekre, és azokat, a mik a követjelöltek fölléptetése óta történtek, nyomról nyomra követjük, épen nem lesz nehéz kimutatnunk az élethalálharc csiráját, sem a talajt, a melyben az először gyökeret hajtott.

Emlékezzünk vissza tisztelt olvasók a május 10-iki vásár vasárnapjára, melyen a népkör helyiségében a Pestről kiküldött izgatók fölléptek és az alsó kerületben, békés polgárhoz legkevésbé illő beszédek után, ellenjelöltet állítottak fel. Én, és azt hiszem mindannyian igen jól tudjuk, hogy a Deákkörben egybegyűlt nagyszámú elvtársak még akkor csak azért voltak összehíva, hogy megvárják, mily eredménye lesz a pesti izgatók beszédeinek, s csak akkor kezdett a párt a felett tanácskozni, hogy kit léptessen fel a felső kerületben ellenjelöltül, midőn azon kétségtelen hirt vette, hogy a pesti machinaczióknak csakugyan sikerült az ellenzékét rábírnai, hogy az alsó kerületben ellenjelöltet léptessen fel.

És most kérdem tisztelt olvasó, lehet-e egy 1100 (csak annyit mondom, a mennyi épen szavazott) értelmes választó polgárból álló testületről annyi gyávaságot föltételezni, hogy a lábaihoz dobott keztyűtől elfusson és nyakát az ellenfél bárdja alá odahajtsa. Uraim! mi magyarok vagyunk épen úgy, mint önök, ha a történelem utolsó lapjai rámutathatnak is egyes nemzetekre, melyek százezrével rakták le a fegyvert, figyelmeztetem önöket, hogy ez hála az égnek, nem a magyar nemzet volt,

s nem az a vér forgott ereiben, mely a mienkben forog, mert a magyar hősieen meghalni tud, de az ellenfél előtt gyáván megfutni nem szokott.

E pillanatban megpendült a harci dob s a csatározás megindult mind a két részről és folyt erélylyel, de az illem és törvényszabta korlátok között, egész az összeírásokig, hogy mik történtek az összeírásoknál és a felszólamlásoknál, azt újra emlékezetünkbe felidézni annál kevésbé látom megengedhetőnek, mert én nem ingelni és nem boszút szítani szándékozom a jelen sorok által, hanem inkább a felzaklatott kedélyeket lecsillapítani, s ha valamit mégis fölemlítenék, a mi egyikünknek, vagy másikunknak talán egy kissé keserű lenne is, azt csak azért teszem, mert tapasztalatból tudom, hogy a felkorbácsolt kedély sokkal könnyebben lecsillapodik, ha egy kissé kitombolhatja magát és a legmélyebb fájdalom is könnyebben enyhül, ha van kinek elpanaszolni bajunkat.

Tomboljuk ki hát magunkat és panaszoljuk el egymásnak bajainkat jó akarat-
tal, hogy annál biztosabban és annál könnyebben visszanyerhessük előbbi kedélynyugalmunkat és egymás iránti őszinte bizalmunkat. — Kezdjük azon, mint az ellenzék mondani szokta, a Deákpárt istentelen lélek vásárlást úz, ocsmány rágalmakat szór embereinkre stb. stb.

Az első pontra nézve csak annyit válaszolok, hogy én tudnék megnevezni egyéneket, a kiktől az ellenzékiek szavazategytet vettek, 5, mond öt új forintjával; de még olyan földet is tudnék mutatni, mely csak azon föltétel alatt vettetett be dézsma nélkül burgonyával, ha az illető az ellenzékkel szavaz, meg egy szép fás tanyát is ismerek, melyen a választások előtt sok ürüt megnyuztak, pedig az az ürü egyik sem volt beteg, és így még tovább is tudnám ezen eszme-lánczolatot fűzni, ha csakugyan rossz indulat vezérelne e sorok irásánál. A mi a panasz második részét, t. i. a rágalmazásokat illeti, erre nézve egy szóval sem mentegetem a Deákpártot, mert arra szüksége épen nincs, de legkevésbé mentegetem e lapok szerkesztőségét, mert arról meg tudom, hogy sokat mondott, de nagyon sokat a mi fáj, de olyant, a mi nem igaz, egy szót sem, az is igaz, hogy a fékét elvesztette egy kissé, mert kemény szókat mondott, és amiket mondott, igen nagy őszinteséggel mondta, az pedig tény, hogy a szúrás annál jobban fáj, minél közelebb esik a sajgó sebhez. Van mégis egy, a mit határozottan merek állítani, és ez azon szent igazság, hogy

a „Kecskeméti Lapok“-nak sem bel-, sem külmunkatársai között nem találunk önök egyetlen egyet sem, a ki a „Gyászvitézek“, „Jobboldali vallomás“, „Hegedő“, „Nyilatkozat“ vagy tisztelt választó polgártársakhoz hasonló, részint rágalmat, részint hazugságokat képes volna bármily érdekért, vagy bármily fizetésért gyártani.

Lássák tisztelt olvasók, nem akarom én elvtársaimat, de legkevésbé magamat szépíteni, csak azt engedjék meg önök, hogy figyelmeztessem önöket a tények chronologiai menetére, tessék a kezökbe venni sorban az önök részéről világgá bocsájtott költeményeket és szabad beszédeket, emlékezzenek vissza azoknak keltére, s a lapokban megjelent kemény czikkre, azután hasonlítsák össze mindeniknek az irányát maguk, vagy bizzanak meg az összehasonlítással egy idegent, a kit sem az egyik, sem a másik fél nem érdekel s mondassanak általa ítéletet.

No de ne faggassuk egymást tovább, mert bármily mostoha körülmények között is, eljutottunk végre a rég várt perczhez, melyben igaz, hogy a legelkeseredettebb küzdelem között, de mégis páratlan higadtsággal és egymás iránti tisztelettel megválasztottuk régi képviselőinket. Mint hogy azonban a választási ünnepeket sokkal magasabbnak és sokkal nagyobb horderejűnek tartom, mintsem hogy arról csak úgy felületesen megemlékezzem, áttérek a jövő teendőire.

Tisztelt ellenzék, mi egész szombat estig a legelkeseredettebb ellenfelek voltunk, és méltán, mert mindenikünk meggyőződéséért küzdött, melyet az ellenfél minden áron meg akart dönteni, s ezzel politikai létünket akarta megsemmisíteni, most azonban a harcnak vége, a csatatér üres és mindenik fél megállta a maga helyét, a nélkül, hogy a másik kibirta volna szorítani állásából; tegyük azt, a mit nemes ellenség ellenfelével tesz, tiszteljük egymás erélyét és erényét, vessünk fátyolt a mult hibáira és botlásaira, térjünk vissza békés tüzhelyeinkhez és folytassuk polgári állásunk szerinti hivatásunkat, hogy munka

között annál könnyebben felejthesük mind a valódi, mind a képzelt sérelmeket.

A béke angyala vezérelje indulatainkat és az Isten áldása kövesse nehéz küzdelmünket. Amen.

Milyen legyen a néptanító a társadalomban?

(Felolvasatott a kecskeméti néptanítók gyűlésén.)

A társadalom jóléte, mint czél, mely felé küzd, egyes tagok szellemi, erkölcsi és anyagi erejétől függ. Ez elvitázhatatlan igazság, — mindnyájan érezzük, ismerjük és tudjuk; a jelen átalakulási korszakban, hírlapokban és szöszékeken, az országházában és vidéken e körül forog az eszmecsere. — A nagy czélhoz a népnevelés és oktatás legbiztosabb utnak ismertetett el; ezredvekkkel előbb feljajdult már a próféta: „Elvész az én népem, mivel hogy tudomány nélkül való;“ — az újabb kor pedig mindennap így imádkozék: „Népnevelés jöjjön el a te országod!“ — Nem czélom okát fürkészní azon szellemi homálynak és erkölcsi nyavalyának, mely az emberiséget sok évezreden elbénítva tartotta, s nagy részben a jelenkorban is tartja, — a történet muzsája igazságos bíró, tiszta lelkiismeret szerint fog ítélni.

Hoztak ugyan némely évszázadok gyógyszert, mely az emberiséget eszméletre segítette; a 19-ik század, meglehet, felis gyógyítja, mivel ez a di-csőség, hogy a mit hajdan megmondtak és megírtak, azt, mint legbiztosabb gyógyszert, t. i. a népnevelést és oktatást használatba vette. Innen van azon társadalmi forrongás, mely egyes emberek keblét, a családok csendes tüzhelyét, egyleteket és magát a nemzetet, sőt az összes emberiség gondolkodni tudó és akaró részét áthatván, mozgásban tartja. Jogot érez magában, sőt követel magának a társadalom minden tagja, hogy a nagy czél eléréséhez közreműködhessek, kiki azon a pályán, melyet végzete részére kimutatott, — egyenlő joggal, egyenlő kötelezettséggel.

Arra nézve, hogy a társadalom minden polgára kötelezettségét öntudatosan, önkényt és híven teljesíthesse, úgy vélem, hogy a testi erőn kívül, a következő három lelki tehetség közreműködése szükséges:

Értelem, melyet megszerez a józan ész a gondolkodás, és tudományos elmélkedés által, — továbbá —

Érzelem, mely nyilvánul az erkölcsi jószágban, az erényben, végre —

Akarat, mely kitűnik az erélyben, a szorgalmas kitartó munkában.

Az ember élete a fűhöz hasonló, elhervad és elhull munkája közben, vagy szerepe bevégeztével letűnve az élet szinpadáról, elmerül a halál sötét éjszakájába; de újak lépnek az elhunytak helyébe, — új nemzedék foglalja el a munkatért, különféle szerep kiosztással. Ezen új nemzedék helyes nevelésétől, és okos képzésétől függ a nagy czél biztos megközelítése; ezeknek elméjükben kell az értelmet, szívükben az érzelmet, a lelki erőt, az akaratot helyes irányban fejleszteni és ápolni, hogy a választott pályán öntudatosan önkényt és híven működhesse.

De hát kik legyenek azok, kik e nagy fontosságú, a társadalom sorsát intéző feladatot czél-

szertien megoldják? — Talán a családok? . . . Igenis a családok, — de csak olyan családok, melyek a kitűzött három tulajdonnal ékeskedvén, képesek gyermekeik nevelésére, oktatására felhasználni. A kezdet dicsősége kétségkívül a szüléket illeti, a mennyiben a jövő nemzedék az ő keblökön és karjaikon él és táplálkozik, míg eszméletre jut és járni megtanul. — Azonban ekkor kezdődik a tulajdonképeni nevelés, a szülőkre nézve a legnagyobb felelősséggel járó kötelesség, hogy kicsinyeik lelkét a józan ész rostáján tisztázott fogalmakkal táplálják; fogékony sziveikbe az erény nemes magvait hintsék: hajlamaik mellett jó példa és jó irányu szoktatás által öröködjének. Boldog gyermek, ki ezt megnyerheti, annyival szerencsétlenebb, kinek keblét a családi körben beszívott rossz átokként nyomja egész életében. Vajjon lehet-e követelni, hogy ezen nagy kötelességet kívánat szerint teljesítse, midőn a világi dolgok, bajok, a legjobb akaratu szülék idejét is egészen felemészti; de még ezer közül egy az, ki ezen életbevágó feladat megoldásáról csak fogalommal is bírjon.

Epen ezért állított a társadalom népiskolákat s ezekben tanítókat. A néptanítók hivatvák tehát, hogy értelmes, erényes, és erélyes nemzedéket képezzenek, a társadalom jólétének eszközésére, fentartására és virágoztatására. A jól berendezett népiskolák a társadalom talpkövei.

Milyen legyen a néptanító a társadalomban? — Felelet: A néptanító a társadalom legdrágább kincsének, gyermekeinek dajkája, oktatója és nevelője: azért legyen értelmes, erényes, és erélyes.

1. Legyen a néptanító értelmes. — Az értelem az észnek fényképe, vagyis valamely eszmének az érzéki tárgyakra tisztán fogalmazott alkalmazása. Az értelem mások észjárásának irányát felfogja, czélját eltalálja, helyesli vagy elítéli; ítéletében igazságos, működésében okos, következetes. A tanügyben irányadó tekintélyt érdemel ki.

A társadalmi élet bármely pályáján működő egyén, tekintélyt csak is úgy érdemelhet, ha gondolkodás és tudományos elmélkedés által a szakmáját alkotó elemeket igazán átérti; s azoknak alkalmazásában helyesen is ítélt és okosan cselekszik: mennyivel inkább érdekli ezen igazság a néptanítókat, kiknek kezére egy nemzedék jövő sorsa bízva van. — Igaz ugyan, hogy vannak értelmes és tudós paedagógok, kik a gyakorlatban csekély eredményt képesek felmutatni; ellenben csekélyebb elméleti ismerettel bírók feltűnő sikert aratnak. De ezen ritka kivételek nem mentik fel a néptanítót, hogy minden tehetségével ismeretkörét tágítani, értelmét mélyíteni ne igyekezzenek. — A társadalomban eddig különös balvélemény uralkodott a néptanítók iránt. Eltekintve alárendelt, nyomorult helyzetüktől, úgy tűnt fel ugyan is, hogy a népneveléshez, oktatáshoz mindenki értett, csak a tanító nem; mindenféleképpen foglalkozó ember jogosítva érezte magát belebeszélni, — sőt utasítás adásra is elég merész volt vállalkozni. Hányszor teszük vita tárgyává társaságokban a tanügyet, és ki illetékesebb szöszölője, mint a néptanító.

Nincs oly életpálya, melynek annyiféle feldolgozandó tárgyai volnának, mint a népiskolának. A vallás, olvasás, írás, számolás, természeti és történelmi tárgyakon kívül sok mindenféle egészen a kosárkötésig felelősség terhe alatt feldolgozandók. Ezeknek titkát át kell érteni, tanításában a kijelölt módot elsajátítani, belőle felolvasásokat tar-

TÁRCZA.

A boldogtalanok.

Némán jár a boldogság a földön,
S eltűnik, mint a fénylő hullócsillag;
Nem várja őt, az elhagyott koldús,
S búsan, hű vándorbotján tovább ballag.

Hült szivén a jövő borúja ül;
Reményét a zord jelen keseríti;
Nincs egy csillag a gyászos homályban,
Keservesen sirnak fázó kisdedi.

Itt egy örült fájdalom-szavai
Kesergik el a boldogtalan panaszt;
S az egykor napként tündöklő remény
Nem önt már többé dült szívébe vigaszt.

Ott egy bús nő zokog gyászruhában,
S kedves kis magzatja felett kesereg;
Nem láthatja az a kelő napot,
Nem, midőn lángfényben úszva lent lebeg.

Hiában jár éltető sugára,
Virágos sirjára játszadozni majd,
Oh! a sirban mélyen nyugovónak,
Többé örömvirágot ő már nem hajt.

Némán jár a boldogság a földön,
S eltűnik, mint a fénylő hullócsillag;
Nem várja őt, az elhagyott koldús,
S búsan, hű vándorbotján tovább ballag.
Deutsch Fulöp.

TERÉZ.

(Regény.)

Francziából fordította:
Földváry Mari.

(Folytatás.)

X.

Önkívület.

Kivül, műhelyeikből hazatérő vidám családapák énekelve siettek tüzhelyükhöz; az ifjú anya pattogó tűz mellett ülve, utolsó öltést tevő gyermeke fehérneműin; s unokájában gyönyörködve végzé be a nagyanya napi számadását.

Teréz elveszté ez edes családi örömköri minden reményét! Mérges lehellet érinté életét, s örökre elhervasztá azt. Sötét és hosszú évek szenvedésének kelle követni a vétket, melynek áldozata lett; s melyet bár ártatlan, oly drágán kelle megfizetnie, mintha büntárs lett volna . . .

Midőn Teréz magához tért, nem érté meg rögtön helyzetének egész iszonyát.

A parancsnok előtte térdelt, lesve ébredését, s készen, a körülmények szerént, vakmerő vagy alázatos szerepet játszani.

— Hol vagyok? rebegé Teréz gyenge hangon.

Aztán tekintete Gontranra esett s bámulva vizsgálta őt.

— Gontran, — folytatá, — miért van ön itt? Egyszerre felugrott; a borzasztó, lesújtó való előtte állt.

Iszonyú tekintetet vetett Gontranra.

Ez, elfojtani akarta a heves kitörést, s utánzá őt, s a leányka elé állt.

— Oh semmi szemrehányást! mondá, semmi czélra nem vezetö jelenetet. Én szeretem önt . . .

— Uram, — szólt Teréz, — el akarok menni!

És halványan, harag és megvetéstől felindulva haladt át a szobán, s a még mindig zárt ajtóhoz ért.

A parancsnok utána ment és vissza akarta vonni.

— Ne érintsen! kiáltott Teréz hátrálva, ne érintsen! . . . Esküszöm, uram, megölne!

E szavak a valóság oly félreismerhetlen hangján mondták, a hölgy arczában annyi ijedelem és harag volt kifejezve, hogy Gontran hátrált.

— Teréz, szólt távolról, engedje reménylenem, hogy egykor megbocsát. Hiszen mindent jóvá teszek. S ha vétkeztem, végtelen szerelemből tettem azt . . . Ön meg fog bocsátani nemde?

— Uram! nyissa ki az ajtót; ismétlem: el akarok menni!

— Ah! kiáltott fel Gontran, ön akar! — ön akar! . . . nos! én nem akarom. Ön itt hatalmamban van; köztünk magyarázat szükséges, ezt kérem, s akarom.

tani, a népet reá megtanítani és gyakorlati eredményt felmutatni: ez mind a néptanító kötelessége. — Tehát a néptanítónak értelmes, okos, sőt tudósnaak kell lennie, — ezt követeli a társadalom. Továbbá:

2. A néptanító legyen erényes. — A népis-kola nem csak tanító, hanem nevelőintézet is lévén, a jó családi nevelésnek folytatása, a rosznak pedig javítója. A jelenkor értelmes és erényes néptanítókat kíván, sőt követel. Igaza van. Szelid érzelmek csak tisztá kebelben fakadhatnak; a felháborodott és zaklatott lelkiismeret nyugodt kedélyvel nem nyitogathatja az új nemzedék érzelmeihez nyíló ajtócskákat; aljas szenvedélyek rabja nem ápolhatja tisztán az erkölcsi szabadság virágait: — „Dudva marad, dudva között az ananász;“

„Kanász marad, kinek nevelője kanász.“ — Bármelyik életpályán működő egyéntől méltán kívánhatjuk ugyan, hogy a szív teljességéből szóljon a száj, és az ő gyümölcseiből ismerhető meg keblük világa, mennyivel inkább követelheti a társadalom, hogy a néptanítók, kikre a jövő nemzedék ártatlan szívének idomítását bizza, tündököljenek az erkölcsi jóságban; beszédükben és tetteikben az őszinteség és kegyelet nyilvánuljon, — trágár feleselésektől, botrányos önviselettől ova-kodjanak, — hogy valahára: csak egy tanító, s több ily fitymáló czimek vesszenek ki a társadalom szótárából: hogy a családok ne a napszámos-sal állítsák párhuzamba, hanem mint kedvelt és becsült családtagot öleljék keblükre; szóval, hogy társalgásban ne nevéssék, — tetteikért ne megvetés tárgyai legyenek, hanem a tiszteletre méltó becsületes ember czim méltán megillessen a néptanítókat. Ezt követeli a társadalom. Végre:

(Vége következik.)

Választási ünnepély.

Sz. kir. Kecskemét város történetének kétség-telenül egyik legszebb és legérdekesebb lapját töl-tendi be az 1872. évi június 29-én történt választások leírása; nemcsak azért, mivel városunk pol-gársága, mióta ezen legszebb alkotmányos jogát gyakorolja, soha annyi érdeklődést nem tanúsított s annyi erélyvel nem küzdött, mint a fennemlített napon, hanem azért, hogy annyi higgadtságot, annyi komolyságot és kölcsönös becsületet, mint városunkban, talán az ország egyik kerületében sem tanúsított egymás iránt a választó közönség.

A választás végrehajtása mozgásba hozta a város összes lakosságát, nem volt ember, ki a legnagyobb feszültséggel nem várta volna az ered-ményt, s a ki békével tudott volna maradni tűz-helyén. De a milyen nagy volt az érdeklődés, s a milyen feszült a várakozás, épen oly óriási volt az öröm is, melyet a Deákpárt élvezett, midőn szeretett követének, Horváth Döme úrnak, ki az alsó kerületet már három ülészak alatt képviselte, s kinek megbuktatására az ellenzékiek vezérei minden követ mozgásba hoztak, győzelméről biztos tudomást szerzett.

Erdekes volt látni, miként indult rohammal az ezrekre menő tömeg választottjához tisztelegni, s miként ölelte polgár polgártársát örömkönyekkel telt szemekkel és rebegte a „győztünk“ szót fennen dobogó kebelével.

A győzelem koronáját azonban a deákkörbeni találkozás tette fel azon nemes indítvány által, hogy a kecskeméti árvák számára egy állandó

Amint tetszik, uram! És Teréz rá sem ügyelve, az ajtó mellett egy székre ült; karjait térdén keresztbe téve.

— Tehát nem fog megérteni Teréz? folytatta Gontran; nem lehet így elhagynia, meg kell bocsá-tani! Lássa térdeimen kérem bocsánatát! s lábaihoz borult.

Teréz székét hátrább tolta, s ruháját elvoná, melyet Gontran megcsókolni akart.

— Oh ez sok! kiáltott Gontran felemelkedve, s Teréz kezeit erővel megfogva, — én vagyok az úr!...

Teréz ekkor arczul üt.

E gyalázatra a parancsnok felugrott, karjaiba akarva vonni a menekülő ohajtó leányt, ki erőtlensül, fejét kezeibe rejtve, zokogott, s magán kívül a nyugágyra hanyatlott.

— El akarok menni, — rebegte, — el akarok menni... oh én szerencsétlen!

Az erély, mely eddig fentartá, gyengülni kez-dett. Elméje ismét zavart lett. Helyzete nagyon kinos volt, s lát rohanta meg szegény nő eszméletét.

Végre a parancsnok megszánta.

Meg lehet, gondolta, hogy ha büne következ-ményeit elkerülni akarja, ha akarja, hogy e gyalá-zatos est titka, a bakó és áldozata közt maradjon, el kell Terézt bocsánatnia.

Valóban, ez mindig több jelét adá elme-zavarának.

A látz nőtt, vesztetni kezdte öntudatát, s néhány

menhely, árvaház alapítassék, melynek létesítésére egy aláírási iv rögtönzöttetven, a gyűjtés megindit-tatott, s a következő eredményt szűlte:

A Kecskeméten alapítandó árvaházra előjegyzett: Dáni Ferencz 50 frt., Horváth Döme 200 frt., Gáll Ferencz 100 frt., Fórián Károly 50 frt., Csikai Mihály 2 frt., Zombori László 30 frt., Schweiger Bernát 10 frt., Lengyel Sándor 1 frt., Bulinyi Frigyes 10 frt., ifj. Farkas Mihály 10 frt., Dömötör Károly 5 frt., Dragolovics Döme 10 frt., Dékány István 5 frt., Papp Ferencz 3 frt., Szél Lajos 5 frt., Tormási Mihály 20 frt., Paskecz Adolf 5 ezüst pár tall. 7 frt. 56 kr., Fischer Jakab 10 frt., B. Kiss Mihály 20 frt., Pacsu Mihály 5 frt., Batlai Imre 5 frt., H. 1 frt., Bugyi Antal 2 frt., ifj. Szeless Kálmán 5 frt., Farkas Antal 1 frt., Csemiczki Lajos 5 frt., Harkai Elek 1 frt., ifj. Sándor László 5 frt., Dékány József 2 frt., Soós László 5 frt., Kovács József 25 frt., Belák Albert 25 frt., Sz. Tóth Antal 5 frt., Dr. Kecskeméti Lajos 5 frt., Muraközy Imre 2 frt., Mura-közy János 5 frt., Madarassy László 10 frt., Csillagh Antal 10 frt., ifj. Kovács László 2 frt., ifj. Dékány Imre 30 frt., Csolnoki Ferencz 5 frt., Kovács Antal 20 frt., Grünblat Dániel 4 frt., Dr. Dékány Ráfael 10 frt., Mónus Ferencz 10 frt., S. Kovács László 10 frt., Bene János 5 frt., Gyenes Imre 10 frt., S. Kovács József 15 frt., Zana Ferencz 10 frt., V. Kiss József 5 frt., ifj. Orbán János 1 frt., Sz. Kovács János 2 frt., Pulai János 5 frt., Faragó József 5 frt., Lestár Péter 10 frt., Bolyos Ferencz 2 frt., Klauber János 1 frt., Hajagos Illés 20 frt., Schweiger Fülöp 50 frt., Gyenes Pál 3 frt., B. Kiss György 2 frt., Horváth János 10 frt., Csorba Mihály 2 frt., Konh Sándor 5 frt., Ferenczi József 10 frt., Wittman Károly 5 frt., Fuchs Péter 3 frt., Lajos László 5 frt., Magyar Antal 5 frt., Egyházi József 1 frt., Török Imre 5 frt., Horváth Péter 1 frt., I. Szabó Pál 5 frt., Hazai József 5 frt., B. Tóth László 2 frt., Pataki János 5 frt., I. Tóth Imre 2 frt., Ország Lajos 5 frt., Török Antal 1 frt., Bódogh Mihály 10 frt., Bódogh Imre 5 frt., Jausz József 10 frt., Barmos János 2 frt., Szokolai Sándor 2 frt., Szekeres Ferencz 2 frt., Garay Károly 2 frt., ifj. Dékány István 5 frt., ifj. Tasi László 10 frt., Schweiger József 100 frt., Gassich József 2 frt., Kun Kálmán 5 frt., Rhuz Béla 5 frt., Sz. J. 1 frt., Szücs Imre 20 frt., dr. Szabó László 5 frt., Milhoffer János 5 frt., Baromlaci Pál 10 frt., Gallia Fülöp 20 frt., dr. Milhoffer István 5 frt., Hakker Mór 20 frt., Csabai Imre 5 frt., Hakker Adolf 10 frt., Schlezinger Vilmos 10 frt., Tóth László 8 frt., Brachfeld József 10 frt., Nagy Sándor 5 frt., Hornyik János 20 frt., Bódogh Ferencz 15 frt., Csorba Gáspár 10 frt., Schvarcz Mór 10 frt., Steinvurez József 5 frt., ifj. Dékány Imre 2 frt., Kecskés Pál 2 frt. Össze-sen: 1337 forint.

Kecskeméti központi takarékpénztár.

A „Pester Lloyd“ ezimű lap 151. számában nagy betűkkel hirdetik a fenczimzett pénzület részvényeinek elárúsítását, — mi ugyan már a mult hó 22-én olvastuk ugyanazon lapban az előleges hirdetést, de kész akarattal hallgattuk el mindaddig, míg magunknak a tényállásról szak-értő pénzes emberek véleményét ki nem kérhet-tük, most azonban, miután kellő és összhangzó

percz mulva már késő volna a palotába térni, mert nem lenne ereje.

Megfogá tehát kezét, s támogatva vezeté le a lépcsőn, kinyitá az úteza ajtót, s gyöngéden bocsátá ki a leányt. Gontran a palota ajtóig kísérni szándé-kozék Terézt, de látta őt egy nő karjaiba rognyi, kit Folletteknek ismert fel, és örülvén e véletlennek, épen betehette még az ajtót, mielőtt a leány meg-láthatá őt.

— Most, gondolá, a sors hatalmában vagyok; Teréz nem fog szólni; neki még inkább érdekében van elhallgatni ez eseményt.

Midőn Teréz és Follette visszatértek a palotába, az egész család a salonban volt.

— Berta, mondá a marquisné, nem néznéd meg Terézt. Nekem úgy tetszik, hogy rosszabbul van, mint ő mondá.

Berta, véletlenül nem volt a Vilmosali vitatkozással elfoglalva, ki ez este nagyon udvarias volt, felkelt székéről, anyja parancsát teljesítendő.

— Nem jobb lenne nyugodni hagyni Terézt? mondá az ifjú.

— Lám az önző! nevetett a marquis, ha egy este nem perlekednek...

— Nos igen, válaszolt Vilmos, megvallom, hogy épen az állandó béke feltételeiről értekeztem Bertával, s már csak az aláírás van hátra.

— Ime itt van az is! és Berta leendő férjének kezét nyújtá, melyet az udvariasan emelt ajkaihoz. Azután az ajtó felé ment, rögtön visszatértek, mondá.

felvilágosítást nyertünk, kimondhatjuk, sőt köte-lességünknek tartjuk polgártársaink érdekében ki-mondani, hogy az említett üzlet nem nekünk való, és pedig azért nem, mert az tisztán a bankház és nem a részvényesek meggazdagodására van szá-mítva, a pénzt kölcsönzők pedig, a nálunk már virágzásban levő két pénzintézetnél, úgy is kielé-githetik szükségüket minden körülmények között.

Az aláírási föltételek második pontja elég vi-lágosan kimutatja, hogy ezen üzletnél az alapítók 2000 részvény után csak gyöngé 40,000 forintot akarnak zsebre tenni, s ha a körülmények úgy hoz-zák magukkal, a részvényeseknek 70 forintért átengedett részvények liquidatio útján addig olvad-nak, még utóbb 50 forintot sem érnek, s akkor a társaság azt felelheti: „arról mi nem tehetünk, ha a kezelési költségek a jövedelmet fölemész-tették.“

Egyébiránt hogy milyen hirnévnek örvend a fenczimzett bankház, mutatja a „Reformból“ átvett és minden nagyobb lapban olvasható követ-kező czikk:

Visszaélés: Bankáraink kifogyhatatlanok az ajánlatosnál ajánlatosb ígéretek kitalálásában, hogy sorsjegyeiket, részletveiket, és ezeknél még ha szontalanabb igérvényeiket drága pénzért a közön-ség nyakába varrják. Hogy ez ajánlgatásoknál nem a legnagyobb lelkiismeretességgel járnak el, az nem változtat a dolgon, és a bankár uraknak fejtörést nem okoz. Így többi közt a Politzer és társa czimű pesti bankház a Rothschild, török vasút, 1860-ki kölcsön és magyar királyi díjkölcsön-sorsjegyek részletveiket e felirattal ellátva árusítatja: „A kor-mánytól biztosított.“ Miután ezen föliratok balma-gyarázatokra szolgáltatnak okot, s föltötte alkal-masak arra, hogy a közönségnél azon tévhiedelmet támaszszák, mintha a Politzer és társa bankháznak az említett sorsjegyekkel való üzelméiert a kor-mány, azaz a magyar királyi miniszterium jótál-lana, miáltal a sorsjegyek a közönség bizalmának meg nem engedhető módon való kizsákmányolása által tétetnének keiendökké, a beügyminiszterium szükségesnek tartja, hogy e tekintetben megelőző rendőri uton a szükséges intézkedések megtétesse-nek, mely czéloból a városi hatóság útján felszólít-tatását rendelte el a nevezett bankháznak, hogy az általa föntebbi fölirattal kiállított részletveiken a komoly kifogás alá esett kifejezéseket távolítsa el, s ily fölirattal részletveiket ki ne bocsásson.

Megejtett választások.

Magyar- és Erdélyországban megválasztottott július 5-dikéig összesen 343 országgyűlési képvi-selő, közöttük 219 deákpárti, 121 ellenzéki, 3 reformpárti. Ezeknek neveit azonban helyszüke miatt már előbb nem hozhatjuk, csak ha a választások befejeztettek; de ekkor az egész képviselő-testület névsorát és választó-kerületét fogjuk mel-lékletben csatolni lapunkhoz. Szerk.

A kecskeméti reform. fötanoda fögym-nasiumi osztályaiban az 1871 2. tanévet bezáró vizsgálatok következő renddel tar-tatnak: Julius 13. Érettségi elővizsgálatok; 14. dél-előtt franczianyelv és gyorsírászat; — délután zár-ünnepély és tornászat; — 15., 16., 17. javító-, magán- és pótvizsgák; — 18. a VII. osztály nyilvános vizsgája; — 19. a VI. oszt. nyilv. vizs-

Egyszerre Follette halványan, felindulva jelen meg Rigál Berta mögött.

— Oh kisasszony, oh asszonyom! Félek, hogy Teréz kisasszony nagyon beteg!

Siettek hozzá. — Mi történt? kérdé Rigálné.

— Elszunnyadtam Teréz kisasszony ágya mel-lett, midőn úgy tetszett, hogy szólt. Azonban hozzá közeledve, lázban és magán kívül találtam...

— Oh Istenem! sohajtott Berta, és Terézhez sietett.

Rigálné követte leányát.

— Tudósítást várunk, mondá Rigál, küld ide Follettet.

Terézt aggasztóbb helyzetben találták, mint vélek. Szegény gyermek örültnek látszott. A látz e roha-mait, melyek alatt „Gontran“ és „János“ nevet említett, teljes kimerültség, s ájulás váltá fel, mi legnagyobb mértékben eléríté Rigálnét és Bertát.

Orvosért küldtek; Gontrant értesíték.

Az orvos megérkezett. Nem értett Teréz beteg-ségéből egyebet, mint súlyosságát; de nem szólt semmiről.

Gontran inasa jött jelenteni a marquisnak, hogy ura hadi ügyek miatt, Montpellierbe a parancsnoksághoz rendeltetett, s két nap előtt nem jön meg.

Az elutazási parancs oly rögtön érkezett, hogy nem jöhetett Gontran, hogy rövid távolléteért bocsá-natot kérjen.

(Folytatása következik.)

gája; — 20. az V. oszt. nyilv. vizsgája; — egyszerűségi írásbeli vizsga; — 21. ének, rajz, szépírást, — egyszerűségi írásbeli vizsga; — 22. délelőtti a IV. oszt. — délután a III. oszt. nyilv. vizsgái; — 23. délelőtti a II. oszt. — délután az I. oszt. nyilv. vizsgái, — 24. a tanosztályzatok felolvasása; — Julius 25., 26. érettségi szóbeli vizsgálatok.

A tanügy barátai s az érdekelt szülők és gyámok számára szolgáljon jelen értesítés szives tudomásul.

Kecskemét, 1872. Junius 23.

Fehér Péter,
reform. főgym. igazgató.

Helybeli újdonságok.

* **Jól értesült körökben** az a hír szárnyal legújabbán, miszerint Kozma Sándor kir. főgyógyász úr a lelépő Bittó István helyébe igazságügyminiszterre fog kineveztetni, mely kinevezéssel kapcsolatosan emlegetik, hogy a hazai igazságszolgáltatás ügye, különösen a büntető eljárásra vonatkozó reformok, végleges elintézésre jutnak.

— **A megtért 1000 forintos bankó.** Városunk egyik vagyonos polgárának házában szállásoló katona tiszt a napokban küldötte be a házbér illetéket szolgálja által, a házi asszony, hogy az 50 forintosból visszaadhasson, elővette a ládikát, melyben a pénzt szokta tartani és visszafizette a fölösleget; a szolga azonban annyira beleszeretett a ládikába, hogy az első pillanatra elhatározta magában, miszerint a benne lakó bájos babákat legközelebb meglátogatja, ami annál könnyebben sikerült neki, mivel a házi úr szekrénykáját és a tiszt úr szobáját csak egy ajtó választotta el egymástól, s az ajtó előtt a tiszt úr szobájában csak egy szekrény állott. A szolga eltoltván a szekrényt, egyik nála levő kulcsal kinyitotta a szobát, belemarkolt a szekrénykébe és esetleg egy ezres bankó hozzá ragadt az ujjához, ezután bezárva az ajtót és helyre igazítván a szekrényt, a bankó elváltása után járt egyik, másik kereskedésben, úgy látszik azonban, hogy az ezreseket nem igen gyakran forgathatta a kezében, mert ő azt mindennél mint szaszt akarta elváltatni, még akkor is, midőn már egyik kereskedő figyelmeztette, hogy az 1000-es. Ez idő alatt azonban a házi úr is észrevette, hogy a legdivatosabb babák megszöktek, s rögtön jelentést tett a kapitányi hivatalnál, s Kurzweil ügyes biztosunknak sikerült a tettest azonnal horogra keríteni, s általa a széna padlás egyik horogfaja alá rejtett ezrest vissza-

adatni. Szerencsét kívánunk a derék házi úrnak az ügy ily szerencsés fordulatához, de egyszerűségi figyelmeztetjük is mind őt, mind a többi vagyonos polgártársakat, hogy óvakodjanak tudatni pénzük hollétét olyan emberekkel, kik azt összegyűjteni nem oly szívesen segítik, mint szét-hordani.

— **A mesés két vadásznak**, kik a medvebőr árát előre megitták, méltó vetélytársa találkozott a félegyházi választókban, kik szintén kétszeresen megitták a medvebőr árát; először: midőn Rátonyit megválasztották szélbal képviselő gyanánt és a poharazásnál kitént, hogy biz az voltaképen nem szélbal, hanem széljobb; másodszor: midőn a kecskeméti alsó kerületi baloldali követ megválasztatása örömeire ittak és az ivás közben kiderült, hogy az illető kerületben nem bal, hanem jobboldali követet választottak. Prosit.

Kimutatás a kecskeméti Takarékpénztár 1872. évi Junius havi forgalmáról.

Bevétel:

Pénztár állás 1872. máj. 31-én	25,168	frt.	68	kr.
Betételek után	38,185	"	38	"
Különbféle díjak után	1,688	"	13	"
" kamatok után	3,185	"	16	"
Kölcsön visszafizetések				
Előleg	12,359	"	—	"
Váltók	123,034	"	—	"
Zálog	3,280	"	—	"
Vizszámitolás	20,000	"	—	"
Összesen:	226,900	frt.	35	kr.

Kiadás:

Visszafizetett betételek	52,146	frt.	18	kr.
Kifizetett folyó kamatok	573	"	68	"
" vizszám.	382	"	26	"
Kölcsönök				
Állam és hitelpapírra előleg	17,664	"	—	"
Váltókra	139,447	"	—	"
Zálogra	1,280	"	—	"
Segélyző alaphól				
Iparegylet	100	frt.	—	kr.
Kecsk.-vid. g. egy.	100	"	—	"
Két főgymnasium	44	"	84	"
Tisztviselők és szolga fizetése	243	"	—	"
Üzleti folyó költség	17	"	52	"
Főösszeg:	211,998	frt.	48	kr.
Pénztár állás 1872. máj. 31-én	14,901	frt.	87	kr.
	226,900	"	35	"

Markovits.

A Kecskeméti Kereskedelmi Iparhitelintézet és Népbank 1872. Junius havi forgalmának kimutatása.

Bevétel:

Pénztár egyenleg májusról	3,647	frt.	66	kr.
Betételek után	15,569	"	04	"
Kötelezett takarékbetét	1,584	"	50	"
Váltókölcsönökből	47,969	"	—	"
Előlegekből	6,867	"	—	"
Kamatokban	1,210	"	05	"
Díjakban	653	"	98	"
Késedelmi kamatokban	8	"	82	"
Íntő díjakban	36	"	31	"
Allamilletékekben	8	"	45	"
	77,554	frt.	81	kr.

Kiadás:

Váltó kölcsönökben	54,923	frt.	—	kr.
Előlegekben	7,835	"	—	"
Folyószámlákra kifizetett 6%	10,844	"	02	"
Kamatokban	29	"	09	"
Tisztviselők fizetése	262	"	50	"
Üzleti költségekben	26	"	50	"
Különbfélekben	36	"	36	"
	73,956	"	47	"

Pénztárban egyenleg jún. hóra

3,598 frt. 34 kr.

77,554 frt. 81 kr.

Blau.

Felelős szerkesztő: Dr. Dékány Ráfael.

Hirdetmény.

A városi szegények élelmezésének ideje f. hó 31-én lejárván, annak árlejtés útján újabb kiadása a 3835/2 számú tanácsi végzés értelmében megrendeltetett; s az árlejtés határidejéül f. hó 19 ik napjának d. e. 9 órája kitűzve, erre a vállalkozók 300 frt. bánatpénzzel a gazdasági hivatalba azzal hivatnak meg, miként ugyanott, a kitűzött határidőig is, a hivatalos órákban, a megállapított étrend és mennyisége, valamint a kiszolgáltató kenyér mennyisége és minősége megtekinthetők.

Kecskemét, Julius 4. 1872.

A gazdasági osztály által.

Aláírási megnyitás

a kecskeméti központi takarékpénztár részvényeire.

Alaptőke 600,000 frt., 3000 részvényben, egy-egy részvény ára 200 frt., melyek 25%-kint, azaz darabonként 50 forintjával fizetnek be, és melyekből csupán 2000 darab kerül nyilvános aláírás alá.

A takarékpénztár működési köre:

A takarékpénztár működési körébe, a legmagasabb helyütt, folyó évi junius hó 12-én, 7996. szám alatt jóváhagyott alapszabályok 14. §-a szerint a következők tartoznak:

- a) a kamatosítandó betétek, takarékpénztári könyvecskék kiszolgáltatása mellett;
- b) előlegek adása osztrák-magyar államkötvényekre, valamint a pesti és bécsi tőzsde hivatalos árfolyamába jegyzet hitelpapírokra;

c) kölcsönök adása telekkönyvileg bejegyzett földbirtokokra vagy üres háztelkekre, valamint szilárdan épített és tűzkár ellen biztosított házakra, továbbá telekkönyvileg bekebelezett követelésekre fölülebelezés útján;

d) saját és idegen váltók letéteményezése;

e) osztrák-magyar állam- és elsőbbségi kötvények, záloglevelek és városi kölcsönkötvények vásárlása.

Aláírási föltételek.

1. Az aláírás folyó évi július hó 3-án kezdődik, még pedig:

Pesten, a magyar általános földhitelintézet részvénytársaságnál (Thonet udvar).

Kecskeméten, Schweiger Fülöpnél; aláírási helyiség: a „magyar királyhoz“ címzett kávéház.

Szegeden, a forgalmi bankban; ugyanott.

Debreczenben, Berghofer István úrnál.

2. Az 50 forintos részvény aláírási díja 70 forintban állapított meg.

3. Az aláírásnál minden jegyzett részvény után 20 forint fizetendő készpénz, pénztári jegyek vagy értékpapírokban (utóbbiakat a napi árfolyam szerint 10% levonásával számítva) biztosíték fejében.

Pesten, 1872. július 1.

4. Föüljegyzés esetében a jelentések leszállítása fentartatik, az eredmény pedig a legrövidebb idő alatt közhírré fog tétetni.

5. Az esendő darabok nyolcz nappal a kivetés kihirdetése után átveendőek és kifizetendőek.

Aláírási bárczák a fönt kitett aláírási helyeken ingyen kaphatók. Az aláírások folyó hó 7-én berekesztetnek.

Az engedélyesek nevében:

A magyar általános földhitelintézet részvény-társaság.